

NIEUWSBRIEF KBO

KBOEDE
senioren doen mee!

afdeling Ede

jaargang 32, nr. 2 februari 2025

© Erica Kuijper

In dit nummer:

Colofon	2
Voorwoord	3
Bericht van het bestuur	3
Van de redactie	3
Pastorale bijdrage	4
Kerstviering en kerstbuffet	5
Kennismaking Ouderen Adviseur	5
Agendacommissie O&O	6
Bespreek het samen & Samen uit eten	6
Oud hè	7
Publiciteit in Ede-Stad	7

Interessante informatie:

Postzegel als boodschapper	7
Wat is gezond beleg op je boterham	8
Veranderingen in 2025	9
Terugblik nieuwjaarsreceptie	9
Banken adviseren contant geld in huis	10
Mijn fiets en ik	11
Ouderenzorg in de wijk/verpleeghuis	11
Dagje uit / Artis	12
Kokendwaterkraan	13
Wandelen in het donker	14
Waarom zijn laurierblaadjes zo duur	15

Colofon

Voorzitter Ap Dominicus
t. 0318-79 51 43
email: abdominicus1@gmail.com

1° Secretaris
Adri Koch t. 0318-65 03 68
email: secretaris@kbo-ede.nl

2° Secretaris/Notulist
Erica Kuijper t. 06-54 66 42 06
email: erica.kuijper@kpnmail.nl

1° Penningmeester
Gijsbert van Ingen t. 06-47 55 22 32
email: penningmeester@kbo-ede.nl

Kandidaat 2e Penningmeester
Just Hageman t. 06 21 29 21 96
email: justhageman@gmail.com

Rekeningnummer voor contributie
en giften

NL02 INGB 000 41 76 610
t.n.v. KBO voor Senioren afd.
Ede-Bennekom

Pastoraal adviseur
Em. pastor Hans Lucassen

Ledenadministratie
Charles Slangen t. 06-27 09 17 46
email: ledenadministratie@kbo-ede.nl

Commissie Ontwikkeling &
Ontspanning (O&O)
Coördinator Trudy v. Schoonhoven
t. 0318-64 59 09 / 06-46 89 94 88
email:
trudyvanschoonhoven@planet.nl

Coördinator bezorging
Ons Magazine en KBO Nieuwsbrief
Beer Radstaat
t. 0318-63 29 92 / t. 06-10 51 43 28
email: g.radstaat@hotmail.com

Belastingsservice Ouderenbonden
Coördinator a.i.: email:
abdominicus1@gmail.com

Ouderen Adviseur (OA) en Wet
Maatschappelijke Ondersteuning
(WMO)
Frans Bik t. 0318-84 29 92
email: fransbikkel1@gmail.com

Ouderen Adviseur (OA)
Mia de Munnik t. 06-57 24 96 82
email: miademunnik@chello.nl

Coördinator Zorg & Welzijn +
Haal en breng service
Thijs Waasdorp
0318-631 256 of 06-53 79 18 54
email: m.waasdorp@chello.nl

Coördinator PC hulp
Jan Kemman t. 06-38 48 41 12
email: j.kemman@chello.nl

Beheer website en facebook
Annelies Tax t. 0318-61 77 93
email: webmaster@kbo-ede.nl

Redactie Nieuwsbrief
Redacteur Fred Deuning
t. 06-38 15 52 96
email: jefdeuning22745@freeler.nl
+ kbonieuwsbrief@gmail.com

Corrector Mary-Ann Borggreve
Vormgever Erica Kuijper

Deze Nieuwsbrief kunt u ook lezen op onze website www.kbo-ede.nl

Facebook www.facebook.com/KBO-Ede-897647640335670/

Volgende kopij uiterlijk inleveren 3 februari 2025

Voorwoord

De uitgave van de KBO Ede Nieuwsbrief januari 2025 is, na veel inzet van Erica, Mary-Ann en Fred, na het onverwachte overlijden van Erik, tijdig tot stand gekomen. Ik wil mijn persoonlijke dank overbrengen aan de bovengenoemde personen. Dat was een prestatie van formaat. De kerkdienst en aansluitend de lunch op 17 december verdient alle lof. Het is goed, dat wij weer teruggegaan zijn naar een oude en goede traditie. Tijdens de lunch heb ik mijn dank overgebracht aan alle betrokkenen, die hiervoor gezorgd hebben.

Het jaar 2025 zal in het teken staan van het 40-jarig jubileum. De commissie, die zich hiermee bezighoudt, zal u regelmatig via onze nieuwsbrief op de hoogte houden van de vorderingen.

De statuten moeten aangepast worden. Op de ALV, woensdag 19 maart 2025, zult u daar meer over horen.

Het gaat niet om ingrijpende veranderingen, maar om aanpassingen aan de huidige tijd. Wel hoop ik veel leden te ontmoeten en uw mening of vraag te horen. Vragen hoop ik tot tevredenheid te kunnen beantwoorden. Wij zullen u bijpraten over o.a. de ALV KBO-Gelderland, Fondsenwerving en over de wijzigingen bij de nieuwsbrief en de bezorging hiervan.

Denkt u zelf nog eens na of u ook als vrijwilliger bij de vereniging betrokken zou kunnen zijn. Goed om te wijzen op onze belastingdienst, die in het voorjaar weer vol aan de bak moet. Er staat voor u een deskundig team klaar, dat u graag van dienst wil zijn.

Ap Dominicus, voorzitter

Bericht van het bestuur

CONTRIBUTIE 2025

Het bericht tot betaling van de contributie zal dit jaar iets later bij u binnenkomen dan u gewend bent van KBO-EDE. Wij willen u erop attenderen dat de contributie verhoogd wordt met de inflatiecorrectie.

Dit besluit is genomen tijdens de ALV van maart 2024. Dit betekent dat de contributie € 27,50 per jaar voor een alleenstaande en € 48,00 per jaar voor een echtpaar of samenwonenden zal bedragen.

Van de redactie

Wilt u ook eens een leuke of mooie foto op ons voorblad plaatsen? Stuur die dan via de mail naar ons toe. Mailadres: kboredactienieuwsbrief@gmail.com

Dank aan Annelies voor de foto's van de kerstviering, kerstlunch en van de nieuwjaarsreceptie. En dank Thea Tjiio voor de foto van het koor tijdens de kerstviering

Erica Kuijper maakt nu ook deel uit van onze redactie. Tijdens de redactievergadering hebben we deze foto gemaakt (van rechts naar links: Fred, Mary-Ann en Erica).

Welkom nieuwe leden

1. Mevr. J. Koolhaas-Monasso	5. Mevr. N. Hamstra
2. Mevr. J. van Achthoven	6. Dhr. J. Grevenhof
3. Dhr. P. Molenaar	7. Mevr. A. van Wakeren-de Kryff
4. Mevr. J. Deijl	8. Dhr. W. van Wakeren

Pastorale bijdrage

Jullie zijn het: ZOUT

Er was eens een koning die drie dochters had.

Alle drie mochten ze een prins uitkiezen.

De oudste koos een prins met heel veel goud, zo rijk was hij.

De tweede koos een prins die een zak met de kostbaarste diamanten bezat.

De derde echter werd verliefd op een prins die niet rijk was maar wel heel erg lief.

Deze prins zei: 'rijkdom bezit ik niet maar ik hou heel veel van je en ik heb iets wat onmisbaar is' en hij liet zijn geliefde prinses zakken vol met zout zien.

Toen, op een dag vroeg de koning aan zijn dochters: 'hoeveel houden jullie nu van mij?'. De oudste zei: 'ik hou net zoveel van u als al het goud van mijn prins'

En de tweede: 'ik hou net zoveel van u als alle kostbare diamanten van mijn prins.'

Toen moest ook de derde prinses haar liefde voor de vader uitspreken: 'ik hou net zoveel van u als al die hoeveelheid zout van mijn lieve prins.'

Toen werd de koning ontzettend kwaad op zijn jongste dochter en haar prins.

'Zout' riep hij, 'ordinair, doodgewoon zout dat zelfs de armste drommels van mijn koninkrijk nog in huis hebben?' En hij stuurde zijn jongste dochter met haar prins het koninkrijk uit.

Op dat ogenblik kwam er een toverfee en die veranderde al het zout dat er in het rijk van de koning bestond in goud en diamanten.

En – u raadt het al - geleidelijk aan werd in heel het koninkrijk de situatie onhoudbaar. De mensen lustten het eten niet meer, ze werden allemaal slap en mager en op den duur werden ze ziek of chagrijnig. Ze verloren alle kracht, alle levenslust.

In de Bergrede van Mattheüs zegt Jezus tegen de menigte: 'Jullie zijn het, jullie zijn het zout der aarde'. En ook dit: jullie zijn het licht der wereld' Wie zijn die mensen tegen wie hij dit zegt?

Niet tegen mensen in dure villa's en grote paleizen vol goud en diamanten. Ook niet tegen diegenen die uitblinken door wetenschappelijk, wijsheid, religieuze vroomheid of tegen mensen met grote, gerespecteerde namen:

Nee, als we kijken naar de groep mensen tot wie Jezus zich met deze woorden in de Bergrede richt, dan zijn dat de mensen van de straat, de armen, de ploeters, de vissers van Galilea, de mensen die zich meestal buiten de stadspoorten ophielden.

Het zijn die mensen die al een hele tijd achter Hem aanlopen. Mensen die Hij even daarvoor zalig had verklaard. 'Zalig, gelukkig....' omdat ze niets te verliezen hadden, omdat ze de pijn van het leven door en door kenden, omdat ze in alles de eersten waren die openstonden voor de Boodschap van Jezus: een op humaniteit gericht Koninkrijk van gerechtigheid. Het zijn die mensen die in het grote centrum Jeruzalem werden miskend: 'dat volk van het land dat de wet niet kent'. Dus niet de succesnummers, de bollebozen worden aangesproken als 'het zout der aarde, ...' maar juist zij die weerloos tussen de machten van de wereld, verguisd, berooid en gehavend door het leven moeten gaan. Juist zij omdat zij nergens aan vastgeketend zitten, maar onthecht zijn en openstaan voor dat visioen van deze-wereld-omgekeerd.

Zij zijn het, het zout der aarde, ze ZIJN het omdat zij mensen zijn die in hun eenvoud, zonder pretentie en poeha, maar met toewijding, inzet ervoor willen gaan. Door Jezus boodschap dringt bij hen het besef door: wij zijn iets, wij kunnen iets betekenen, ondanks of misschien wel juist dankzij onze armzalige positie.

Daarmee werd het begin gemaakt met een beweging die in het toenmalige Romeinse Imperium uitgroeide tot een nieuwe godsdienstige stroming: de christenen, voortgekomen uit de slaven, de kanslozen, het proletariaat van het buitengewest.

Ook voor ons kan de wereld soms geregeerd lijken door de gewieksten, de macho's, de brutalen, de rijksten. Dat alleen daarin de eer valt te behalen. Het verhaal van Jezus wil ons open maken juist voor die mensen die onmisbaar zijn als het simpele, ordinaire zout: in hun eenvoud, zonder pretentie en poeha, in hun inzet om er iets van te maken, in hun hart dat openstaat zondermeer. Mogen we elkaar op die weg vinden en ons bemoedigd weten dat ook tegen ons gezegd wordt: 'zout, dat ben je. Laat het maar smaken, laat het maar zien!'

Em.-pastor Hans Lucassen

Kerstviering en kerstbuffet

Op 18 december 2024 om 11.00 uur hadden een aantal vrijwilligers zich verzameld in de Franciscuszaal naast de Antoniuskerk om deze te versieren. Het werd een feestelijk versierde zaal. Drie personen bleven achter om het buffet in ontvangst te nemen, de anderen ging naar de kerk.

Om 12.00 uur hadden we een mooie Kerstviering 'Hij zal een man van vrede zijn' onder leiding van Em. Pastor Hans Lucassen. Medewerking werd verleend door Ria Kastelein en ad hoc KBO Ede koor begeleid door pianist Ton Span. Er waren zeker meer dan 70 mensen aanwezig. De opbrengst van de gehouden collecte bedroeg € 135,-- en was bestemd voor de commissie Zorg & Welzijn van het KBO Ede.

Tegen 13.00 uur was iedereen, die zich had aangemeld voor de lunch in de Franciscuszaal en hebben we genoten van een uitgebreid, heerlijk buffet van Hilco uit Ederveen. De voorzitter Ap Dominicus opende met een kort woordje het buffet en de mensen, die moeilijk ter been waren mochten het eerst naar het buffet. Tonny hielp hen daar mee.

Na een heel gezellig samenzijn werd de middag door mij afgesloten met een overweging en een kleine wens. En bedankte ik iedereen voor hun komst en wenste ik allen een wel thuis.

Trudy van Schoonhoven

Kennismaking nieuwe Ouderen Adviseur

Hallo mede-KBO leden,

Ik ben Mia de Munnik. Op 9 december 2024 heb ik mijn Certificaat Ouderen Adviseur gehaald.

Twee jaar geleden heb ik mij aangesloten bij de KBO, die ik al een beetje kende omdat mijn vader Johan de Munnik lang lid is geweest. De mensen die hem gekend hebben, weten dat hij een van de Muppets werd genoemd samen met Corrie van Veldhuizen en Tom Plattel.

Twee jaar geleden leerde ik al snel Frans Bik kennen. Hij probeerde mij enthousiast te maken voor het ouderen adviseurschap. Ik heb daar wel even over na moeten denken, ook omdat ik al een andere vrijwilligersbaan heb als Koploper Inclusie.* Het was een fijne cursus met fijne docenten. Ik heb een hoop geleerd.

Weet ik geen antwoord op een hulpvraag dan weet ik waar ik dat antwoord kan vinden. Ik hoop een goede bijdrage te kunnen leveren. Mijn gegevens kunt u vinden op pagina 2 bij de rubriek 'Colofon'.

Hartelijke groet van

Mia de Munnik

*De Koploper Inclusie Ede is een groep Edese inwoners, die binnen gemeente Ede gevraagd en ongevraagd advies uitbrengen rondom toegankelijkheid en inclusie. Vanuit Malkander wordt deze groep ondersteund.

Agenda Commissie O&O

U komt toch ook naar onze maandelijkse bijeenkomsten op de woensdagmiddag? Voor de komende twee maanden staan gepland:

19 februari Lezing slaapcoach Elisa Schoenmakers:
zij neemt ons mee bij problemen met inslapen, doorslapen of te vroeg wakker worden.

19 maart Algemene Ledenvergadering

Aanvang: 14.00 uur

Locatie De Bosroos

Trudy van Schoonhoven

Bespreek het samen

We zijn inmiddels al over de helft van ons Winterprogramma 2024 – 2025. Er zijn al veel activiteiten gepasseerd die goed bezocht en ook heel goed gewaardeerd zijn. Voor de maand februari wil ik uw aandacht vestigen op een aantal activiteiten:

* Op 2 februari is er Meditatie op Muziek. Dit zal plaatsvinden in het Kerkelijk Centrum Emmaüs. We oefenen hier in het vinden van innerlijke rust door de klanken van pianomuziek op ons in te laten werken.

* Op 14 februari volgt een virtuele rondleiding door de twintigste-eeuwse kerkbouw in Gelderland. De kerkbouw uit deze periode is tot nu toe nog onderbelicht gebleven. U kunt dit zien in Kerkelijk centrum De Open Hof.

* Op 26 februari is er 'Je mag me altijd bellen; steunen bij rouw'. Hier wordt gekeken naar wat steun geeft bij rouw en wat juist niet. Dit is vooral voor de mensen die steun willen geven aan hun naasten wanneer er sprake is van rouw. Deze avond vindt plaats in Kerkelijk Centrum De Open Hof.

Kijk voor meer informatie en om te zien of er nog een plaatsje voor u vrij is op

www.bespreekhetsamen-edel.nl

Anneke Otten

Samen uit eten

Op vrijdagavond 14 februari, op Valentijnsdag, gaan we eten bij restaurant 'Grand Café de Verleiding' aan de Brouwerijstraat nr. 44 in Ede. Dit is een mooie dag om gezellig samen te zijn. Er is een uitgebreide menukaart en lekkere desserts. Voor meer informatie zie de website: www.grandcafedeverleiding.nl

Vanaf 17.30 uur ben je welkom. Voor informatie en aanmelden kun je contact opnemen met :

Marja Ankoné, tel.: 0318 – 62 00 31

Oud hè?

Bron: Column website KBO Gelderland – januari 2025

Jij bent oud, hè? Ze keek me onderzoekend aan. Ik was op weg naar het toilet in een wat alternatief café-restaurant waar veel jonge ouders met kinderen komen die we vroeger “vrijgevochten” noemden. Ik vond het wel leuk om zo direct aangesproken te worden door een klein meisje. Ja, en hoe oud denk je dan dat ik ben? Stomme vraag natuurlijk want ze had een leeftijd waarbij je denkt dat iedereen die zichtbaar ouder is dan je eigen ouders gewoon oud is; rijp voor de titel “opa”. Pappa, zei ze tegen haar vader die net om de hoek kwam met nog zo’n gup aan de hand, hoe oud is die meneer? Pappa, toch zichtbaar verlegen met de vrijpostigheid van zijn dochter, aarzelde wat en ik kwam hem snel te hulp door mijn leeftijd te noemen. Ja, dat is best wel oud. En hoe oud ben jij? Met even wat geconcentreerd frummelen met de vingers van een hand telde ik vier opgestoken vingers. Vier! Nou, dan ga je al naar de grote school! Jargon uit mijn jeugd natuurlijk maar ik voel me verontschuldigd omdat mijn kleindochter ook vier is en er juist trots op is dat ze naar de “grote school” gaat, en nog wel op de fiets. Helaas stopte hier de conversatie, want pa liep nu door en maande zijn dochter mee en ik moest nog steeds naar de wc. Toen ik terugkwam kon ik het niet laten om nog even om me

heen te kijken waar die leuke gesprekspartner gebleven was maar ze was in geen velden of wegen meer te vinden, zelfs niet in de speelhoek. Dat is nou het leuke van reizen met de trein: als je eenmaal tot een gesprek komt ondanks de iPods en andere “oordingetjes”, heb je de tijd om door te vragen; je gaat dezelfde kant op en als je niet te lang geaarzeld hebt om het gesprek te beginnen heb je de tijd tot het volgende station of de halte

waar je zelf eruit moet. Zo anders dan bij gelegenheden waar je soms ook naast iemand komt te zitten met wie je niet weet hoe je een gesprek moet voeren.

Nieuwjaarsborrels, verjaardagen en tegenwoordig steeds vaker uitvaarten. Stiltes kunnen als pijnlijk worden ervaren en aangesproken worden als vrijpostig. En als je die neef vraagt naar zijn huidige werk, blijkt hij inmiddels weer een andere baan te hebben of werkeloos te zijn.

“Dat vroeg je de vorige keer ook al”. In de trein zal je dat niet gebeuren en mag er gewoon een stilte vallen. Dat is het leuke van vluchtige contacten: het is afgelopen voordat je iets stoms hebt kunnen zeggen en anders is de schade beperkt tot het einde van het gemeenschappelijke traject. Ja, ik ben dol op mijn kleinkinderen en treinreizen.

Evert Ruiter

Publiciteit in Ede-Stad voor KBO-Ede

Op 8 januari 2025 is in Ede Stad een artikel geplaatst met als titel ‘KBO in Ede viert veertigjarig jubileum’. Foto ©BDU/Freek Wolff.

Zie onderstaande link naar het betreffende artikel.

<https://www.edestad.nl/lokaal/maatschappelijk/1107427/katholieke-bond-van-ouderen-in-edes-veertigjarig-jubileum>

Postzegel als boodschapper

Ongetwijfeld hebt u rond de Kerst diverse poststukken met een speciale postzegel ontvangen.

Je wist dan meteen wat voor soort post je had gekregen, namelijk een kerstkaart.

In onze post zat een envelop met een rouwzegel. Gelukkig bleek bij openen, dat dit geen rouwkaart betrof, maar een kerstgroet. Echter diezelfde dag bleek bij openen van een envelop met kerstzegel dat dit een rouw bedankkaartje bevatte. Wel bizar dat er tweemaal een verkeerde suggestie werd gewekt door het gebruik van de postzegel.

Mary-Ann Borggreve

Wat is gezond beleg voor op je boterham?

Gepubliceerd in Plus Online 23 december 2024

Niet te veel vet, zout, suiker of calorieën op je boterham. Broodbeleg is vaker ongezond dan je denkt. Er kunnen veel calorieën, toegevoegde suikers, verzadigde vetten en zout in zitten. Daar valt heel wat winst te behalen. Welk beleg is zo gezond dat je het gerust elke dag op brood kunt doen? Acht suggesties.

1. Hüttenkäse

Hüttenkäse oftewel cottage cheese is jonge, ongerijpte kaas. Het lijkt een beetje op kwark. De smaak is friszuur, de structuur is wat korrelig. Hüttenkäse zit bomvol eiwitten en die zijn goed voor je spierweefsel en zorgen voor een vol gevoel. Een ander voordeel is dat cottage cheese veel minder vet bevat dan gewone kaas. Je kunt cottage cheese zo uit het bakje op je boterham smeren. De smaak is niet zo sterk en is goed te combineren met zowel zoete als hartige ingrediënten. Roer er wat verse, groene kruiden doorheen, maal wat peper over je boterham met hüttenkäse of leg er plakjes rauwkost of fruit op voor de variatie.

2. Notenpasta

Noten en pinda's bevatten onverzadigd vet, ijzer, B-vitamines en vitamine E. Goed voor je bloedvaten en cholesterol! Het Voedingscentrum adviseert om dagelijks wat noten of pinda's te eten. Die kun je ook heel goed op brood smeren. Smeer liever geen centimeters dikke lagen, want dan krijg je wel erg veel calorieën binnen. Koop je kant-en-klare pindakaas of notenpasta, kijk dan op het etiket of er geen zout, suiker of palmvet is toegevoegd. De varianten die voor 100 procent uit noten of pinda's bestaan, kun je rustig elke dag eten. Wist je dat het ook heel eenvoudig is om zelf pindakaas en notenpasta te maken?

3. Groentespread

Van groente eet je eigenlijk nooit te veel. Haal jij elke dag de aanbevolen 250 gram? Als je alleen bij het avondeten groente op tafel zet, is dat best lastig. Groenten doen het ook prima bij de lunch en dan niet alleen als salade, maar ook op je boterham. Bijvoorbeeld gegrilde courgette of plakjes avocado.

4. Vette vis

Er zijn aanwijzingen dat visvetzuren beschermen tegen hart- en vaatziekten. Minstens één keer in de week - bij

voorkeur vette – vis eten, is dan ook een goed idee. Dat kan ook in de vorm van broodbeleg. Zo kun je zalm, makreel, forel, tonijn of haring op brood eten.

5. 30+ kaas

Hoewel er in kaas veel gezonde voedingsstoffen zitten, bevatten 48+ en 60+ kaas ook flink wat verzadigd vet en zout. 30+ en 20+ kaas met minder dan 2 gram zout per 100 gram zout zijn wel gezonde opties. Daarnaast zijn zachte geitenkaas, mozzarella en zuivelspreads prima alternatieven voor een boterham met volvette kaas.

6. Groente en fruit

Het lukt lang niet iedereen om dagelijks voldoende fruit en groente te eten. Maak het jezelf makkelijk en voeg fruit en groente toe aan je lunch. Denk aan tomaat, komkommer, paprika, rucola, gegrilde courgette en avocado. Met wat plakjes banaan, aardbei, peer, vijg of appel op je boterham creëer je gezond, zoet beleg.

7. Eieren

Gekookt, gebakken, geklutst, gepocheerd. Met een ei kan je eindeloos variëren. Ze bevatten weinig koolhydraten en zijn rijk aan eiwitten, vitamines en mineralen. Het Voedingscentrum adviseert maximaal drie keer per week een ei te eten, en vier voor vegetariërs.

8. Zelfgemaakte hummus

Zelfgemaakte hummus (kikkererwtenspread) of andere bonenspread. Dat je het zelf maakt, zorgt ervoor dat het gezonder is. De kant-en-klaar verpakkingen in de supermarkten bevatten namelijk vaak veel zout en andere toevoegingen. Door het zelf te maken, weet je precies wat er in zit.

In 'gewoon' zoet broodbeleg zoals jam, honing, stroop of hagelslag zitten veel (toegevoegde) suikers. Daarom kun je deze producten beter niet te vaak eten.

Auteur Ilona Meernik Bron: Voedingscentrum
Mary-Ann Borggreve

eerlijk over eten
Voedingscentrum

Veranderingen in 2025

Bron: Rijksoverheid

Een nieuw jaar, dat betekent een aantal nieuwe regels. Op de site van de overheid staan ze vermeld.

De overheidssite heeft de volgende indeling: Werk en inkomen, Zorg en gezondheid, Familie en gezin, Wonen en leefomgeving, Ondernemen, Energie, klimaat en milieu, Onderwijs, cultuur en media, Overige veranderingen.

Er verandert wel heel wat. Een aantal maatregelen heb ik er even uitgehaald om ze onder de aandacht te brengen. Het betreft dan zaken waar wij als ouderen mee te maken hebben.

Allereerst is er natuurlijk het nieuwe pensioenstelsel wat er aan komt. Hoe dat gaat uitpakken moeten we afwachten.

Een aantal uitkeringsbedragen worden verhoogd, onder andere de bijstand en de AOW

Per 1 januari 2025 wijzigt het basispakket. Er komt bijvoorbeeld een vergoeding voor oefentherapie bij COPD. De revalidatie voor ouderen wordt vaker vergoed vanuit het basispakket. De hoogte van het eigen risico blijft € 385,00 en de eigen bijdrage voor geneesmiddelen blijft maximaal € 250.

Wie Wmo-hulp van de gemeente krijgt, moet een eigen bijdrage per maand betalen: het abonnementstarief. Dat bedrag gaat per 1 januari 2025 omhoog van € 20,60 naar € 21,00 per maand.

Voor bepaalde ziektekosten uit het basispakket betaalt u een eigen bijdrage. Bijvoorbeeld voor kraamzorg en hoortoestellen. Sommige eigen bijdragen gaan per 1 januari 2025 iets omhoog.

Vanaf 2025 krijgt iedereen binnen de Wet langdurige zorg (Wlz) een persoonsgebonden budget (pgb) op maat. Bij pgb op maat kijkt het zorgkantoor samen met de

aanvrager naar iemands zorgvraag. En daarna welk budget daarbij past. Pgb op maat vervangt het automatische basisbedrag dat aanvragers eerder kregen.

In 2025 komen eigenaren van een kleinere woning in aanmerking voor de ISDE-subsidie. Dat is de subsidie om een koophuis te isoleren en verduurzamen. In 2025 kunnen woningeigenaren meer subsidie krijgen voor glasisolatie. Ze mogen de subsidie voor glas ook in 2 keer aanvragen.

Het kabinet wil vanaf 1 januari 2025 het vaste deel van de bpm verhogen met ongeveer € 200. Afhankelijk van de inflatie past het kabinet dit bedrag nog aan. Het variabele deel van de bpm verandert niet. Dit is het deel dat afhangt van de CO₂-uitstoot van de personenauto.

Kosten voor paspoort en identiteitskaart gaan omhoog. Per 1 februari 2025 gaan de geldboetes voor verkeersovertredingen omhoog.

Taxikosten omhoog

Wat me opviel waren de maatregelen, die te maken hebben met de uitstoot van schadelijke stoffen. Vanaf 2025 moeten alle nieuwe bussen op 100% hernieuwbare energie of brandstof rijden. Dat staat in het Bestuursakkoord Zero Emissie Busvervoer.

Vanaf 1 januari 2025 voeren de eerste 14 gemeenten in Nederland een zero-emissiezone in, 16 andere gemeenten volgen later. Ede hoort niet bij deze 14 gemeenten. Voor Ede staat 2030 gepland. Een zero-emissiezone verbetert de luchtkwaliteit in een gebied en vermindert de CO₂-uitstoot.

Mary-Ann Borggreve

Terugblik Nieuwjaarsreceptie

Op 15 januari om 14.00 uur opent onze voorzitter Ab Dominicus de nieuwjaarsreceptie.

Er is een heel goede opkomst, 52 leden hebben de moeite genomen om aanwezig te zijn. Onze voorzitter is blij met deze mooie opkomst en heet iedereen van harte welkom.

Een bijzonder welkom aan Simon van de Pol, namens Cosbo aanwezig en aan Armand de Gee van het FNV.

Verheugend is dat vanmiddag zich twee nieuwe leden hebben aangemeld. Nog meer goed nieuws is dat we na onze filmmiddag op 20 november 2024, 14 nieuwe leden mochten verwelkomen.

Hierna vraagt de voorzitter ons te gaan staan om onze afgelopen jaar overleden leden met één minuut stilte te gedenken.

Onze voorzitter is trots op onze vrijwilligers, momenteel iets meer dan 50, die onmisbaar zijn voor onze vereniging. Door hen hebben we een levendige KBO-EDE.

De jubileumcommissie is al hard aan het werk voor de viering van ons 40 jarig jubileum. Dit feest gaat plaatsvinden op 5 november 2025. Verder nieuws hierover kunt u lezen in de nieuwsbrieven.

Met verwijzing naar de Nieuwjaarstoespraak van de Edese burgemeester vraagt de voorzitter het komende jaar, in deze digitale wereld, onze menselijk contacten te koesteren en te waarderen.

De voorzitter is nu wel aan het eind van zijn welkom en besluit met het heffen van het glas en iedereen een ZALIG NIEUWJAAR te wensen. (vervolg volgende pagina)

Banken komen met advies om contant geld in huis te hebben

Bron: Max Vandaag

Voor het eerst komen Nederlandse banken met een advies om contant geld in huis te hebben. Dat doen ze vanwege de toegenomen geopolitieke dreigingen in de wereld. Dat laat de Nederlandse Vereniging van Banken (NVB) weten.

Hoeveel contant geld banken adviseren om in huis te hebben, komt begin 2025 naar buiten. Daarover gaat de NVB in gesprek met maatschappelijke organisaties zoals ouderenorganisaties en de Consumentenbond. Ook Betaalvereniging Nederland en andere belangenverenigingen worden hierin meegenomen.

Hoeveel contant geld mag u in huis hebben?

Er zijn regels verbonden aan hoeveel cash u in huis mag hebben. Er is in Nederland geen limiet aan hoeveel briefgeld u mag hebben, maar er zit wel een limiet op de hoeveelheid die u belastingvrij in huis mag hebben.

Wie alleenstaand is, mag 653 euro belastingvrij contant in huis hebben. Wie een fiscale partner heeft, zit op een maximaal bedrag van 1.306 euro. Het Nibud adviseert sowieso om 50 euro contant in huis te hebben voor noodgevallen.

Let op inbraak, zegt het Verbond van Verzekeraars

Hoewel de banken adviseren om contant geld in huis te houden, waarschuwt het Verbond van Verzekeraars wel voor de risico's. Cash is namelijk aantrekkelijk voor inbrekers. "Cash in huis valt in principe onder je inboedelverzekering, maar er zijn wel beperkingen aan", zegt een woordvoester van de verzekeraarskoepel tegen ANP.

Het is lastig om aan te tonen hoeveel geld u had liggen. Afhankelijk van de verzekeraar, liggen de vergoedingen voor gestolen contant geld tussen de 250 en 500 euro. Het Verbond benadrukt wel dat het vaak lastig is om aan te tonen hoeveel contant u in huis had liggen op het moment van de inbraak. Dat kan ervoor zorgen dat het indienen van een schadeclaim moeilijker wordt.

Mary-Ann Borggreve

2025

Het oude jaar ebde weg als een zacht gefluisterde melodie, en een nieuw hoofdstuk stond op het punt te beginnen. Buiten was het stil, de wereld hield even haar adem in, klaar voor het ontwaken van een nieuw jaar. In een klein huisje aan de rand van het dorp zat ze, haar blik gericht op de dansende vlammen in de haard. Ze dacht terug aan het afgelopen jaar, aan de ups en downs, de lach en de traan. En hoewel er uitdagingen waren geweest, voelde ze een opwellende hoop in haar hart. Ze besloot een nieuwjaarsbrief te schrijven aan zichzelf. Met een glimlach begon ze te schrijven over haar dromen, haar doelen en de persoon die ze wilde worden. Ze schreef over de kracht van vriendelijkheid, van vergeving en van het koesteren van de kleine momenten. "Lieve ik," schreef ze, "in dit nieuwe jaar beloof ik mezelf om meer te lachen, meer te leren en meer van het leven te genieten."

Ik zal mijn angsten overwinnen en mijn hart openstellen voor nieuwe avonturen. Ik geloof in de kracht van positieve gedachten en ik weet dat alles mogelijk is als je er maar in gelooft." Terwijl ze de laatste woorden opschreef, voelde ze een warm gevoel door haar heen gaan. Ze had een wens gedaan, een belofte aan zichzelf. En hoewel ze niet wist wat het nieuwe jaar zou brengen, was ze ervan overtuigd dat het een jaar vol mogelijkheden en geluk zou worden.

Buiten begon het licht te worden. Een nieuwe dag was aangebroken, een nieuwe start. Ze stond op, opende het raam en haalde diep adem. De frisse lucht vulde haar longen en gaf haar energie. Ze was klaar voor alles wat het nieuwe jaar haar zou brengen. Gelukkig Nieuwjaar! Moge dit jaar voor jou gevuld zijn met liefde, gezondheid, geluk en veel mooie momenten.

Just Hageman (met dank aan Gemini)

Vervolg Nieuwjaarsreceptie

Ria Kastelein, lid van de commissie O&O, leest naar aanleiding van een gedicht van Max Ehrman, een stuk voor over menselijkheid en het streven naar geluk. We hopen dat in het komende jaar te kunnen toepassen.

Door de vrijwilligsters van Commissie O&O worden wij ruim voorzien van een drankje en heerlijke koude en warme hapjes. Hiervoor extra dank, je moet het toch allemaal maar weer doen !!

We kunnen terugkijken op een zeer geslaagde nieuwjaarsreceptie van KBO Ede.

Thijs Waasdorp

Mijn fiets en ik

Dat ging allemaal niet zo lekker eind 2024. Na afloop van de sinterklaasviering met de handwerkgroep van St. Barbara ging ik even op de fiets naar het centrum om daar het sinterklaascadeautje naar een zieke te brengen.

U weet hoe dat gaat, je belt aan, loopt even naar binnen en praat even wat, waarschijnlijk heeft dat bij elkaar een kwartier geduurd. Toen ik de deur uitstapte zag ik mijn fiets niet. Hij stond toch daar tegen de muur. Er stond niets. Even verderop gelopen, misschien vergis ik me. Nee dus, de fiets met gevulde boodschappentassen was weg. Naar huis gebeld en ik werd opgehaald. Die middag was ik druk met per internet aangifte doen.

Geluk bij een ongeluk. Er stond een heel oude fiets in de schuur, die bleek nog goed berijdbaar. Een tijdje later moest ik bij Beer de KBO bladen ophalen, maar dacht heel praktisch bij een nichtje een kerstkaart te bezorgen. Het ging om een adres op de Blotenburglaan. Op de computer had de route opgezocht. De heenreis ging goed. Ik herkende grote stukken niet.

Wat is het daar veranderd, maar terug ging het mis. Probeer dan maar eens weer eens op bekend terrein te komen. Het is uiteindelijk gelukt maar vraag niet hoe.

Een paar dagen later weer een dergelijk avontuur. Ik had bedacht dat ik zou gaan kijken bij het station Ede Wageningen of daar mijn fiets stond. Via de stationsweg fietste ik naar het station. Waar was de fietsenstalling???? Ik heb hem niet gevonden en ik moest ik nog naar iemand toe, waar ik een afspraak mee had.

Ik fietste door en kwam bij de Blokkenweg. Dan kan ik zo over het spoor bij de Koepelschool dacht ik, maar helaas dat ging niet. Uiteindelijk ben ik naar links de Keesomstraat opgegaan en toen onder het viaduct door naar mijn afspraak gefietst. U begrijpt wel dat ik het laatste jaar eigenlijk niet meer in Ede-Zuid heb rondgefietst, maar ik heb

geconcludeerd dat de spoorlijn Ede in twee delen splitst, die echt niet zo gemakkelijk onderling verbonden zijn.

Nu het goede nieuws: ik heb inmiddels een nieuwe goede tweede handsfiets, die net als de vorige niet elektrisch is maar rijdt op bruin brood met kaas.

Mary-Ann Borggreve

Vertrouw op God, maar zet je fiets op slot. Bron: www.visjeposters.nl

Ouderenzorg in de wijk/verpleeghuis

Brabantse vvt: driekwart minder zorgtijd dankzij reablement

Deze kreet las ik op internet.

Wat is dat nou weer? Minder zorgtijd, dus minder kosten. Leuk voor de verzekering en de overheid. Dat was wat ik dacht.

Toen ben ik via het internet op zoek gegaan naar wat ik me bij reablement moet voorstellen.

Allereerst vvt wat is dat? VVT is de afkorting van verpleging, verzorging en thuiszorg.

Na wat zoeken kom je het volgende tegen over reablement.

Reablement is een manier van werken waarmee hulpverleners ouderen helpen hun eigen leven te leiden. Zoals ze dat zelf willen. Er wordt helemaal van uitgegaan, dat iedereen zo zelfstandig mogelijk wil leven.

Ik vraag me af of dat wel zo is. Sommige mensen zijn zo langzamerhand moe van zich staande houden en vinden het prima als zaken worden overgenomen. Bij reablement krijg ik de indruk dat er naar verloop van tijd wordt gestimuleerd, dat je toch weer zonder helper zelf je zaakjes regelt.

Ik denk dan aan iemand, die beslist niet digitaal werkt. Bij reablement ga je dan toch zo'n persoon op de een of andere manier verplichten om met het internet aan het werk te gaan. Een ander voorbeeld, dat in me opkomt: een gezonde man, die nooit iets aan het huishouden heeft gedaan. Als ik het reablement principe goed begrijp wordt deze man dan geleerd hoe hij het huishouden moet doen. (soppen, koken, wassen enz.)

In Denemarken is reablement een verplichte werkwijze in de zorg.

Ik heb diverse filmpjes uit Denemarken bekeken. Ik zag bijvoorbeeld een oudere man, die leerde hoe hij moest stofzuigen, maar ook van een oudere dame, die begeleid werd om weer zelfstandig naar haar vrijwilligerswerk in het centrum van de stad te gaan.

Ik denk dat het prima is om zelfstandigheid te stimuleren (denk aan zelfstandig steunkousen aantrekken of zelf je ogen druppelen)

Het voelt nu ik me meer verdiept heb in wat reablement is terecht, maar toch wel als wat fijn dat dit uiteindelijk voordeliger is en dat laatste voelt niet prettig.

Mary-Ann Borggreve

Dagje uit

Theo en ik gingen weer eens een dagje uit.

Dankzij de wintercity actie van de Nederlandse Spoorwegen had ik voor Theo een meereisdalurenkaart kunnen aanschaffen. Nu was de hele Kerstvakantie daluren tijd, dus dat kwam goed uit.

Met de Kerst was het druk met allerlei kerkelijke activiteiten en werd de tweede Kerstdag gekozen om op pad te gaan.

De reis ging naar Artis. Het was droog en niet al te koud, dat viel niet tegen. Het eerste wat we in Artis zagen waren palmbomen. Ik snap niet hoe dat kan in ons klimaat.

Uiteraard was er een restaurant waar we koffie hebben gedronken.

Dat was bij het planetarium, waar we ook een voorstelling hebben gezien.

Om 13.00 gingen we naar de rots. Daar kon je mee met een vriendelijke dame, die ons rondleidde. We hebben

ruim een uur met deze gids meegelopen en van alles gehoord en gezien.

Het viel me op dat er vrij veel beeldhouwwerken en gebouwen zijn in Artis. Naast dierentuin is Artis ook arboretum, dat wil zeggen, dat er bijzondere bomen zijn te bewonderen.

Naast Artis is het museum Micropia.

Dit museum gaat over microben, heel kleine, voor ons onzichtbare dingen.

Denk aan Anthonie van Leeuwenhoek, die met behulp van zijn microscoop bacteriën kon zien. Je zou hem de 'vader' van de microbiologie kunnen noemen. Er zijn ontelbaar veel microben. Ze zijn al veel ouder dan de mensheid. Met hun werk hebben ze leven op aarde mogelijk gemaakt.

Er was veel te zien en een student hield een voordracht. Ik ben me nu bewust van het feit dat er weet ik hoeveel microben op me aanwezig zijn.

Mooi waren de glazen modellen van virussen.

Al met al een interessant bezoek.

Voor Artis en Micropia zijn aparte tickets nodig.

De reis is simpel: met de trein naar Amsterdam Centraal en dan met tram 14 naar Artis.

Mary-Ann Borggreve

Naar Artis

We zijn een paar weekjes geleden met 't spoor naar de hoofdstad gereden.

Voor 't doel van de tocht waren kaartjes gekocht, om daarginds wat tijd te besteden.

In Artis zijn wij eerst gaan kijken, of apen op mensen gelijken. Ik geef toe het klinkt dom: vaak is 't net andersom. Daar moet je maar niet over z....euren.

Micropia was heel bijzonder: Heel erg klein leven, 't is een wonder. Van microscoop naar microscoop, 't was heel wat geloop. Steeds weer een mooi plaatje eronder.

Met tram en met trein ging de terugreis. Onderweg nog een patatje met roomijs. Tevree en voldaan kwamen wij thuis weer aan. Een mooi uitje voor slechts een 'SPOTPRIJS'.

Theo Borggreve

Kokendwaterkraan

Bron: internet

Misschien heeft u er al eens van gehoord: de kokendwaterkraan. Quooker is het bekendste merk binnen de Nederlandse markt. Een handige uitvinding die het leven in de keuken een stuk eenvoudiger kan maken.

Hoe werkt een kokendwaterkraan?

Een kokendwaterkraan - zoals bijvoorbeeld die van Quooker - is een kraan die direct kokend water levert. Dit is mogelijk dankzij een speciaal reservoir dat onder het aanrecht is ingebouwd. Dit reservoir is elektrisch verwarmd en houdt het water op een constante temperatuur van 100 graden Celsius. Wanneer u de kraan opent, stroomt het kokende water direct in uw pan of mok.

De werking is vrij eenvoudig. U heeft meestal twee hendels: één voor koud en warm water en één voor het kokende water. Bij de meeste modellen moet u een veiligheidsmechanisme activeren voordat u het kokende water kunt gebruiken. Dit voorkomt dat kinderen of onhandige volwassenen per ongeluk kokend water kunnen tappen.

Voordelen van een kokendwaterkraan

Tijdswinst: U hoeft geen water meer aan de kook te brengen op het fornuis of in de waterkoker. Dit bespaart u kostbare tijd, vooral wanneer u snel een kopje thee of een maaltijd wilt bereiden.

Energiezuinig: een kokendwaterkraan verbruikt vaak minder energie dan het gebruik van een waterkoker of een fornuis. Dit komt omdat het water al op temperatuur is, waardoor er minder energie verloren gaat.

Ruimtebesparend: U heeft geen aparte waterkoker meer nodig, wat ruimte op uw aanrecht bespaart. Bovendien wordt het reservoir meestal onder het aanrecht geplaatst, zodat het niet in de weg zit.

Veiligheid: Veel kokendwaterkranen zijn uitgerust met veiligheidsmechanismen, zoals een kinderveiligheidssluiting, waardoor het risico op brandwonden aanzienlijk vermindert.

Meerdere functies: Sommige modellen kunnen niet alleen kokend water leveren, maar ook bruiswater en gefilterd water, wat ze nog veelzijdiger maakt.

Nadelen van een kokendwaterkraan

Kosten: De aanschafprijs van een kokendwaterkraan kan hoog zijn, met prijzen die beginnen rond de € 800 en kunnen oplopen tot € 2.500, afhankelijk van het merk en het model.

Installatie: De installatie kan complex zijn en vereist vaak een professional. Dit kan extra kosten met zich meebrengen.

Onderhoud: Het reservoir moet regelmatig worden onderhouden en ontkalkt, vooral als u in een gebied woont met hard water. Dit kan extra tijd en moeite kosten.

Ruimte voor het reservoir: U heeft voldoende ruimte onder uw aanrecht nodig voor het reservoir. Dit kan een probleem zijn in keukens met beperkte opbergruimte.

Wat kost een kokendwaterkraan?

Zoals eerder genoemd, de kosten van een kokendwaterkraan kunnen variëren. Een basismodel begint rond de € 800, terwijl meer geavanceerde modellen, zoals die van Quooker, kunnen oplopen tot € 2.500 of meer. Hierbij zijn de installatiekosten niet inbegrepen, wat kan variëren afhankelijk van de installateur en de complexiteit van de installatie. Bovendien is het goed om te weten dat de meeste kokendwaterkranen een filter nodig hebben, wat extra kosten met zich meebrengt. Het vervangen van dit filter kan jaarlijks nodig zijn, afhankelijk van het gebruik en de waterkwaliteit.

Vergeet niet om regelmatig het reservoir te ontkalken, vooral als u in een gebied met hard water woont. Dit helpt niet alleen om de levensduur van de kraan te verlengen, maar zorgt er voor dat het water altijd schoon en lekker smaakt.

Gebruik het voor meer dan alleen thee.

Een kokendwaterkraan is niet alleen handig voor het zetten van thee of het koken van pasta. U kunt het ook gebruiken voor het blancheren van groenten, het maken van instantsoepen of zelfs voor het reinigen van pannen. Denk buiten de gebaande paden!

Controleer de temperatuur

Sommige kokendwaterkranen hebben een instelling voor de temperatuur. Dit kan handig zijn als u niet altijd kokend water nodig heeft. Voor het zetten van koffie bijvoorbeeld, is een temperatuur van ongeveer 90 graden vaak ideaal.

Mary-Ann Borggreve

Hetzelfde kokende water dat de aardappel zacht maakt, maakt het ei hard
Bron: internet

Wandelen in het donker

Bron: Max vandaag

Fietzers, auto's, brommers en soms zelfs honden: ze zijn in het donker allemaal goed zichtbaar dankzij verlichting. Voetgangers zijn dat vaak helemaal niet. Zeker wanneer er geen straatverlichting is en er donkere kleding wordt gedragen. Is verlichting voor voetgangers eigenlijk verplicht? Hoe maakt u zichzelf goed zichtbaar? Is verlichting voor voetgangers verplicht? Het is wettelijk gezien niet verplicht om als individuele voetganger verlichting te dragen, maar het is wel toegestaan. Grote groepen mensen moeten na zonsondergang en bij slecht zicht wél verlichting voeren, is te lezen op de website van Veilig Verkeer Nederland: *Voetgangers die in een colonne lopen moeten bij slecht zicht overdag en bij nacht als zij buiten de bebouwde kom lopen, linksvoor een wit of geel lichtgevende lantaarn meevoeren en aan de linkerachterzijde een rood lichtgevende lantaarn meevoeren.* Maar 1 of enkele wandelaars hoeven dat dus niet, terwijl ze soms vrijwel niet te zien zijn voor andere weggebruikers als automobilisten of fietsers. Helemaal bij slechte weersomstandigheden of wanneer straatverlichting of voetpaden ontbreken. Waar mogen voetgangers allemaal lopen? Voetgangers moeten allereerst voetpaden en trottoirs gebruiken. Zijn die er niet, dan kan er over het fiets- of bromfietspad gelopen worden. Ontbreekt zowel een voetpad als een fietspad, dan moet er in de berm of zoveel mogelijk aan de rand van de weg gelopen worden. Tenzij er met verkeersborden wordt aangegeven dat voetgangers er verboden zijn. Zoals vanzelfsprekend het geval is bij bijvoorbeeld snelwegen. Maar ze lopen dus zeker niet alleen op de stoep en in andere situaties kan

het onveilig zijn wanneer ze dan niet goed zichtbaar zijn. Verlichting kan dan zeker helpen.

Hoe kan een voetganger zichzelf goed zichtbaar maken?

Vanuit de politie en de ANWB wordt het voetgangers al langere tijd aangeraden om reflecterend materiaal en verlichting te dragen. Des te donkerder de kleding, des te moeilijker is een voetganger immers te zien. Lichte kleding, en liever nog reflecterende kleding, is een stuk beter te zien. Zeker wanneer die wordt gecombineerd met verlichting. Zorg er in dat geval wel voor dat die niet verblindend is voor andere weggebruikers. Een verlichte band om de arm kan goed werken. Een hoofdlamp kan een goede optie zijn. In dat geval bent u goed zichtbaar en helpt het uzelf ook bij het lopen, omdat u het wegdek dan goed kunt zien. Dit voorkomt struikelen of ergens tegenaan lopen in het donker.

Laat u uw hond uit, zorg dan ook dat die goed gezien kan worden. Bijvoorbeeld met een verlichte halsband of lampje aan de riem.

Veiligste manier van lopen in het donker

Ook al is het niet langer meer verplicht, het veiligste is het om aan de linkerkant van een weg te lopen. Op die manier kunt u het verkeer zien aankomen.

Onoverzichtelijke bochten uitgezonderd, want die kunt u dan weer beter aan de rechterkant lopen.

Mary-Ann Borggreve

Aankondiging Ede Doet

Tussen 18 en 25 maart ontvangen alle huishoudens in Ede een cheque ter waarde van €7,50. In onze volgende Nieuwsbrief komen we hierop terug.

Hoe kan het dat laurierblaadjes peperduur zijn?

Bron: KRO-NCRV

Soepen, sauzen en stoofschotels: ze verdienen pas een krans zodra er laurier in gaat. Een hele laurierplant kost een prikkie, maar voor een handvol van de gedroogde laurierblaadjes betaal je de hoofdprijs. Soms tot wel achthonderd euro de kilo. Hoe kan het dat de blaadjes in zakjes peperduur zijn?

Wereldwijd is laurier een geliefde smaakmaker. Ze zijn er gedroogd, vers of in poedervorm. Met name populair bij huishoudens die van soep, saus of stoofschotel houden en onmisbaar in de Turkse en mediterrane keuken. Maar wie veel kookt met laurier en kijkt naar het prijskaartje, stuit al snel op de hoge en variërende kiloprijs. Waar je bij de ene producent zo'n 300 euro voor een kilo laurier betaalt, betaal je bij de ander zes- tot achthonderd euro voor het groene goud. Hoe wordt de prijs van laurier eigenlijk bepaald?

De herkomst van het groene goud

Het grootste deel van de laurierbladeren komt uit Turkije, waar de laurierstruik gewoon in het wild op heuvels en bergen groeit. Het zijn dan ook geen boeren, maar dorpelingen die in eerste instantie vruchten van de laurierteelt lijken te plukken.

Gewone burgers, in opdracht van zogeheten laurierhandelaars, plukken de bladeren van de laurierplant die vervolgens via de laurierhandelaar aan een fabrikant worden doorverkocht. Maar het zijn niet de plukkers of de laurierhandelaars die goudgeld verdienen aan het kruid.

Een kilo laurierbladeren levert de plukkers slechts 33 cent per kilo op. De laurierhandelaar verwijderd de takken, droogt ze en verkoopt de bladeren vervolgens voor omgerekend 2 tot 3 euro per kilo door. Daar zit een klein beetje winst, maar dat verklaart nog niet de 850 euro per kilo die we in Nederland voor laurierbladeren betalen.

De laurierhandelaar wijst naar de fabriek, daar zouden de kosten worden gemaakt. En dat klopt wel, want in de fabriek worden alle bladeren met de hand én het oog op

kwaliteit beoordeeld. Zo blijven alleen de laurierbladeren van de hoogste kwaliteit over. De bladeren worden na de check in grote getalen ingepakt en klaargemaakt voor export naar binnen- en buitenland.

De inkomsten van de fabriek hangt af van de kwaliteit van de bladeren. Een kilo schitterende laurierbladeren levert de fabriek zo'n 15 euro op. Iets duurder, maar nog steeds een schijntje als je het vergelijkt met de kiloprijs in de supermarkt.

Extra handelingen

Het peperdure zit hem bij de inpakkers van de laurierbladeren.

Laurierbladeren worden in kleine porties verkocht, waardoor er veel kostbaar verpakkingsmateriaal nodig is. Per kilo gaat dat gemiddeld om zo'n 150 tot 250 verpakkingen. Een zakje, een kartonnetje, een doosje, een omdoosje, het bedrukken van het zakje, kartonnetje, doosje en omdoosje: allemaal materialen die de inpakker nodig heeft om het product in de supermarkt in kleine porties te verkopen.

En dan moeten de laurierbladeren met de hand nog in de zakjes worden gestopt, het zakje in het doosje en het doosje moet worden dichtgemaakt. Die doosjes worden vervolgens weer in een doosje gestopt en met pallets, in beschermende folie, naar de supermarkten gebracht. Allemaal handelingen en materialen die het relatief goedkope laurierblad uit Turkije in Nederland ineens een stuk duurder maken.

Het zijn niet alleen de verpakkingsmaterialen waar de hoge kosten van de laurierbladeren aan toe te schrijven zijn. Doordat laurier in kleine porties van 4 tot 7 gram voor een voor het oog zacht prijsje wordt verkocht, heeft de consument niet door dat ze eigenlijk per kilo de hoofdprijs betalen. Het groene goud is dus niet te vinden in Turkije, maar bij de laurierhandelaar in Nederland die flinke marges kan rekenen.

Mary-Ann Borggreve

Iets leuks te doen in onze gemeente?

2 februari a.s. keert Gluren bij de Buren voor de derde keer terug naar Ede!

Zelf ben ik nog niet wezen kijken en luisteren, maar het plan is om dat dit jaar wel te doen. Een mooi initiatief om sociaal contact te stimuleren en om amateurpodiumkunstenaren kans te geven op te treden voor publiek.

Er is een veelkleurig programma met optredens van 30 minuten die plaatsvinden tussen 12:00 en 17:00 uur.

Het programma kunt u vinden op de website

<https://glurenbijdeburen.nl/nl/programma/ede>

Erica Kuiper

jaargang 32, nr. 2 februari 2025

Agenda KBO en PCOB

Op de bijeenkomst van KBO Ede en PCOB zijn de leden van beide seniorenverenigingen van harte welkom. Bij activiteiten met een beperkte capaciteit hebben leden van de eigen afdeling voorrang.

KBO Programma

19 februari 2025 Lezing slaapcoach Elisa Schoenmakers
19 maart 2025 ALV (Algemene Leden Vergadering)

De bijeenkomsten vinden plaats in de zaal van het appartementencomplex 'De Bosroos', hoek rotonde Proosdijerveldweg/Veenderweg. Ingang aan de Rozenlaan. Aanvang 14.00 uur, tenzij anders vermeld

ANBO-PCOB Ede Lunteren Programma

- Informatie op www.anbo-pcob.nl/afdelingen/ede-lunteren

De bijeenkomsten zijn in 'Rehoboth', Driehoek 11, Ede, tenzij anders vermeld.

ANBO-PCOB Bennekom Programma

- Informatie op www.anbo-pcob.nl/afdelingen/bennekom

Standaard locatie voor activiteiten: Gemeentecentrum De Brink, Brinkstraat 39 Bennekom

KBOEDE
senioren doen mee!

Op www.kbo-ede.nl kunt u onze activiteiten ook vinden

